

GENERALITAT DE CATALUNYA

PRESIDÈNCIA

COMISSARIAT DE PROPAGANDA

Avinguda 14 d'Abril, 442 bis

BARCELONA

Telefòn 82215

COMUNICAT DE PREMSA

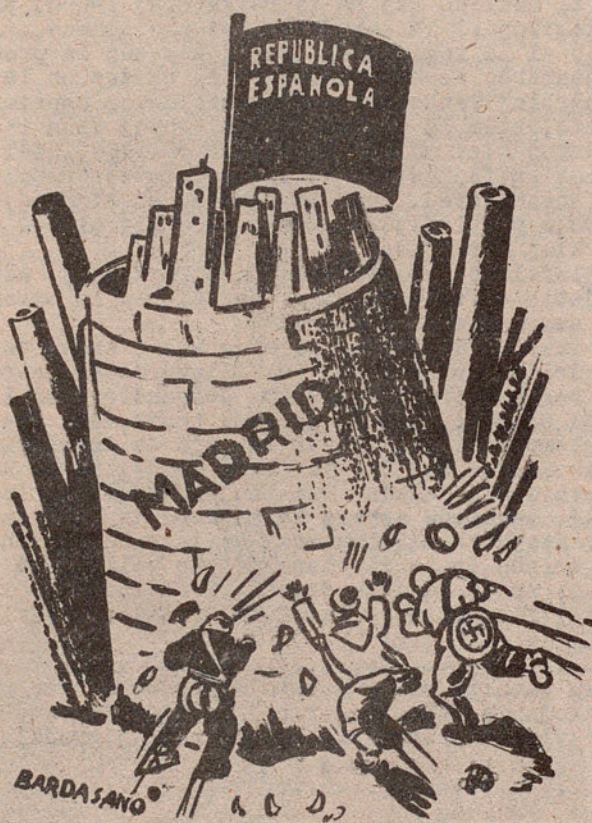
ESPERANTO ELDONO.

Nº. 19.

Barcelona, 31/VII, 1937.

"MADRIDO ESTAS LA TOMBO DE FASISMO"

LA SUKCESA OFENSIVO DE MADRIDO EN DIVERSAJ SEKTOROJ.

Jam pasis 2 semajnoj, de tempo kiam en ĉiuj centraj frontoj komencis la venka ofensivo de la respublikanaj trupoj vekanta en la mondo la novajn esperojn. Estas de nun pruvite, ke tiu hispana popolarneo, kiu en la malfacilaj novembra bataloj ĉe Madrido kaj kelkaj monatoj poste en gloraj frontoj de Jarama kaj Gudalajara portis alten la respublikanan flagon, estas en stato nun ankaŭ fari novajn operaciojn kaj transiri al ofensivo.

La periodo de heroaj operacioj, kiuj en la komenco de la milito de neorganizitaj amasoj partoprenis, nun jam finis. Hispanujo posedas la nevenkeblan armeon, kiu kondamnis sin al ĉiuj kondiĉoj de la moderna milito, same kiel sur ebena kiel en monta tereno ĝi povas konduki siajn operaciojn al fina venko.

La konata kontraŭfasista ĵurnalistoj Georges Soria, kiu partoprenis en la ofensivo de Madrido skribis:

Jam de ok tagoj mi troviĝas en diversaj batalsektoroj, por sekvi la disvolvon de la granda ofensivo. Ĉiutage mi konvinkiĝas pli, ke tia en ordo kaj disciplino operacianta armeo prenos al respublikana Hispanujo la finan venkon.

Estas ankoraŭ la fakto, kiun mi speciale deziras substreki: De komenco de la ofensivo, en kiu la registaraj trupoj sukcesis akiri la terenon de 18 km., la kontraŭstaro de faŝistoj ne daŭris pli ol 48 horoj, spite ke la defendo de faŝista generala stabo koncernas gravajn strategiajn punktojn. Se oni rigardos sur iu flanko kaj observos la okupitajn poziciojn de la malamiko proksimaĵ al la ĉefurbo, tiam oni povas konkludi, ke la celo de tiu tuta serio da militaj operacioj okazas por disizuli la malamika militfortoj de la ĉefurbo. La ĉes-

Nº. 19.

to de diversskolora armeo en la nordokcidento kaj la sudo de ĉefurbo, kie la terura sieĝo jam nun daŭris naŭ monatojn, kaŭzis la malfacilaĵojn de la preparo de grandaj ofensivoj en aliaj frontoj. Cetere okazis, ke la malamiko en ĉiuj frontoj, en ĉiuj linioj ĉe Carabanchel, Casa del Campo, en la Universitaturbo, en Boadilla del Monte, Pozuello, Aravaca, Las Rosas kaj en sudoriento de Madrido Jarama ĝis ĉe Guadalajara en pasinta Marto senĉese havis grandajn perdojn. La respublikana atako komencis en la nordo kaj la faŝistoj perdis tien siajn poziciojn spite la koncentrigon de novaj trupoj, de flugmaŝinoj kaj artelero. Brunete estis konkerita depost la tre intensa batalo nekutime rapide, baldaŭ troviĝis en la posedo de registaraj trupoj Villanueva de la Cañada de granda strategia valoro, spite ke ĉi tie estis koncentritaj la plej bonaj trupoj de ribeluloj. Depost la malmulta tempo falis ankaŭ Kirona, la vera fortikaĵo kiu ĉirkaŭas la terenon de 10 km. kaj krome provizita en peza artelero, maŝinpafiloj, domoj kaj grandaj tranĉeoj.

Mi revenos kun detaloj al tiuj bataloj kaj montros la heroecon de hispanaj soldatoj, tamen mi deziras akcenti en tiu informado nur la faktojn, ke la malamikaj defendlinioj post la falo de "Villanueva del Pardillo pro la transiro de la tuta garnizono al la registartrupoj estas forte ekstremitaj. Ŝajnas al mi, ke en la proksimo de Madrido komencis la nova batalfazo, kiu koncernas la posedon de ĉefaj vojoj kondukataj al Madrido kaj ke la registaraj trupoj pli frue aŭ poste sukcesos forĵeti la malamikon el la antaŭurbo kaj proksimeco.

La transiro al la ofensivo prenis al la registaraj trupoj ĝis nun la profitojn kaj la orda kaj la certa antaŭenmarŝo de niaj batalfortoj okazas en la signo de absoluta neceseco. Se la ŝanĝeblaj venkoj en iu momento devos esprimi la superecon de unu aŭ alia batalpartio, tiam la respublikanaj trupoj tiun fokon montris sian artelerion kaj aviadaron kiel multe pli supera ol alia. Kiel komparo mi volas formale montri la sensignifajn perdojn de la registaraj trupoj kaj la multajn viktimojn de ribeluloj. Antaŭhierau, post la enmarŝo en Kijorna, mi havis la okazon kalkuli la mortintojn postlasitaj de malamiko; pli ol 500 mortintoj ne kalkule la vunditojn kiuj forkuris.

Oni povas paroli pri la sovaĝa disfalo de malamikaj batalformacioj, kiujn la ribeluloj kun granda rapideco ĵetis en tiun fronton. Kaj hierau la enmarŝo en Villanueva del Pardillo okazis samrapide kiel aliaj.

Post oktaga batalo la bilanco estas: La unua tago de ofensivo - atako de la respublikanaj trupoj en sudo de Madrido, ĉe la linio de Villaverde al Usera, la vojo de Madrido - Toledo estis de registartrupoj je 7 km. detranĉita, en la sama tago estis 81 kaptitoj faritaj en Brunete, kiu en la sama postagmezo falis en la manoj de respublikanoj. Samtempe oni atakis sur la vojo de Andaluzio kun la rezulto, ke niaj trupoj konkeris Sesena kaj Cuesta de la Reina. La sekvanta tago estis konkerita Villanueva de la Cañada. Dum tiuj du tagoj estis ok malamikaj flugmaŝinoj teren pafitaj. Vendrede sekvis la konkero de Kijorna, kie la faŝistoj postlasis grandajn kvantojn de militmaterialo; la tuta kompanio de faŝistoj devis sin submeti. Dimanĉe je la 11a horo matene Villanueva del Pardillo. La malamiko estis batita, spite la intensaj kontraŭatakoj kaj la posedo de multaj el nordo transportitaj flugmaŝinoj. La ofensivo daŭras kaj la frontkomunikoj sonas tre kontentege.

Kiam ni skribas tiun artikolon la bataloj en tiuj batalsektoroj daŭras kun granda intenso. Spite la pasiajn atakojn de faŝistaj trupoj konsistantajn el maŭroj, italoj kaj germanoj kun ĉiuj eblaj militmaterialoj, la respublikanaj trupoj rezistas kaj venkos!

Nino Ninnetti, heroo de libereco mortis.

Jam de la frua Juneco Nino estis revolucia . Kiel estra membro de la Komunista partio en Italujo, li apartenis al Central Komitato kaj estis unu el la plej bonaj batalantoj de Itala proletaro. En jaro 1924 li batalis kune kun aliaj junaj kontraŭfaŝistoj kontraŭ la faŝistaj bandoj en la stratoj de Bologna. Ninnetti estis ekzilita kaj por tri jaroj fermita en koncentrejo. Post tio li laboris kaŝe kaj estis de Komunista Partio komisiita kun tre respondaj taskoj, kiuj li ĉiam plenumis kun perfekta akurateco. En la unuaj tagoj de faŝista ribelo li venis Hispanujon. Li batalis en la Aragona fronto kaj pro sia kuraĝo, kapableco kaj ofereco li estis nomita komandanto de la Junulara Kolono de la Unhiginta Socialista Junularo Kataluna. Baldaŭ li estis sendita kun la regimento Engels por defendi la ĉefurbon.

Ĉe la fronto de Madrido, ĉe Escorial, ĉe la Sierra, ĉe Carabanchel kaj Guadalajara, ĉie Ninnetti estis la ekzemplo de heroeco kaj la militista kapablo. Tiel li avancis ĝis la komandanto de Brigado, batalis en la Divizio Galan kaj eĉ akiris la rangon de Divizia komandanto. La batario de lia Divizio estis la plej bonaj de la tuta Popolarmeo. La militistan akademion, kiun li starigis por sia generala stabo, estis la unua en Hispanujo. Bone organizitaj kaj edukitaj soldatoj de Ninnetti neniam forkuris antaŭ la malamiko.

Kiam antaŭ du monatoj la situacio de Baskolando malboniĝis, la respublikana registaro sendis Ninnetti al Bilbao por organizi la defendon. Pro tio okazis la Junulara gazeto "Ahora" el Valencio prezentis Ninnetti en la unua loko de gvidantoj, kiun la hispana Junularo sendis por helpi Baskolandon.

Senbrue, kun ĉia persisto kaj ofereco, laboris Ninnetti por la proletaro kaj por la libereco de Italujo, Francujo kaj Hispanujo. Senbrue, heroece li mortis ĉe la plenumo de sia tasko, sur sia posteno traborita de malamikaj kugloj. Li havis nur 31 jarojn kaj la itala popolo multe atendis de lia kuraĝo kaj energio. Saluti! Mino Ninnetti....

LA HISPANA GENERALA STABO INFORMAS.

Generalo Pozas, ĉefo de la Orienta Armeo en Aragono.

La generala stabo de hispana Popolarmeo informas en sia komunikilo pri la nuna situacio en la frontoj. La generala stabo opinias, ke la ofensivo de la registaraj trupoj ĉe Madrido kaŭzis la haltigon de ofensivo de faŝistoj en nordo. Plue oni komunikas, ke Mussolini estas malkontenta pri la sintenado de generala Mancini en Hispanujo kaj lasis lin anstataŭi per generalo Bastico, kiu ĝis tiam komandis unu divizion en Abesinio. Tiu demandis al Franco la rajton por reformi la italajn militfortojn troviĝantaj en Hispanujo. Bastico publikigis la ordonon, kie li diras, ke Santander devas tuj esti konkerita kaj post tio marŝi al Madrido, kie ĉiuj bariloj estos forigotaj.

La generala stabo de registaro opinias, ke la generalo Bastico estos certe iom pli singarde kun siaj esprimoj, se li estus pensinta pri Brihuega.

Poste oni montras pri la fiasko de la faŝista kontraŭofensivo ĉe la frontoj de Madrido. Ĉi tie oni pruvis, ke la registaraj trupoj ne nur scias ataki, sed ankaŭ scias konservi la konkeritan terenon. La bo-

Nº. 19.

na kunlaboro de ĉiuj subfakoj de armeo promesas grandajn venkojn en la estonteco. La armeo venkis grandajn malfacilaĵojn, same en la tranĉea batalo, kiel en la batalo sur la malferma tereno kontraŭ fortaj pozicioj, defendis per respublikana infanterio, provizita kun modernaj rimedoj.

Rilate la batalon en Aragono, la generala stabo komunikas, ke la premo al Saragossa estiĝas konstante pli granda. Sajnas, ke la trupoj de Franco koncentriĝis pli ol 6000 soldatojn italajn por komenci la atakon en la fronto de Estramadura, tamen la defendo estas tien forte organizita. Ĉi tie estas la geografia stato de la lando malfervora por atakantoj; tute kontraŭe kiel en Baskolando.

En fino la generala stabo deklaris: "Kiam en Londono la okcidentaj demokratiaj landoj denove forkuras antaŭ la minacoj de faŝistoj, ni batalas kontraŭ la ŝtatoj kaj perfiduloj, kiuj apogas ilin. Ni kalkulas nur al ni mem. Hispanujo ne batalas por si mem, tamen por la kolturo kaj libereco de ĉiuj popoloj. Ĉi ofertas sin por la ĝenerala afero kaj spite tion ĝi sentas sin forlasata. Same ĝi levigas stoice siajn ŝultrojn kaj premas la manojn sur la pafilo; ĝi daŭrigos la batalon senlace kaj sentime. Kiam ĝi venkos, tiam ĝi povos rigardi de ĝia morala alteco sur la aliaj landoj.

LA UNUAJ TASKOJ EN LA DUA MILITJARO EN HISPANA RESPUBLIKO.

"Mundo Obrero" el Madrido publikigis la ĉefartikolon sub titolo "La unuaj taskoj en la dua militjaro", en kiu ĝi skribas:

"La jaro, kiu nun komencas, postulas de ni ĉiuj ankoraŭ pli grandajn penoj kaj pli decidaj oferoj. Ni devas disvolvi niajn fortojn, por doni al la malamiko la fortegajn batojn. Sed kio estas la unua devo, kiun prezentas la neceso? La unua devo estas tio, plifortigi kaj plirapidigi la unuecon. La unuecon de la tuta kontraŭfaŝista popolo en la Popola Fronto, sed ĉefe la unuecon de la proletaro, kiel la fundamento de la kontraŭfaŝista unuigo. Unuigi la socialistan kaj la komunistan partiojn en unu Partio estas la nepra postulo, kiun tia historia momento prezentas. Post tiu militjaro, en kiu la socialistoj kaj komunistoj kun sia sango kaj sia laboro kune akiros la unuecon de la proletaro, nun marŝos decidemaj por krei la unuecan partion kaj samtempe estiĝi la potenca direkto por nia popolo kaj por nia armeo, en la grandaj entreprenoj en la ariergardo kaj avantgardo, por detrui la entrudulojn - tiu estas la fiksa devo, kiun ni hodiaŭ havas".

BASKA PREZIDANTO AGUIRRE VIZITIS KATALUNUJON.

PREZIDANTO COMPANYNS KAJ PREZIDANTO AGUIRRE PAROLIS AL LA KATALUNA POPOLO

Baska Prezidanto Aguirre vizitante Katalunujon turnis sin al la Kataluna popolo en parolado per radio dum la banketo aranĝita pro lia ĉeesto en la Kataluna ĉefurbo. Prezidanto Aguirre diris:

Katalunanoj! El la Kataluna Generalitato, kiel Prezidanto de la Baska registaro, en tiu ĉi momento, mi sendas al la mondo la ateston pri nia ekzisto. Estas la honoro por mi kaj por la popolo, kiun mi reprezentas, ke tiu ĉi voĉo estas sendata de la Kataluna tero kaj precize el la palaco de la Kataluna Generalitato, unua fojon post la forlaso de mia lando.

Mi dankas ĉiujn pro la noblaj sentaj pruvoj, kiujn vi oferis al mi en tiuj

Nº. 19.

tagoj. La popoloj nur mortas pro la malindeco aŭ la malhonoro. Nia popolo ne mortis. Ni rekonstruos nian teretoron, submetita pro tiu milito kiun portis al ni la fremdaj entruduloj.

Same kiel dum la aliaj tempoj, nia popolo repuŝis la malamikojn de ĝia libereco ankaŭ tiun fojon ĝi estos animfirma kontraŭ tiuj, kiuj forigis la pacon. Ni estas kunigitaj kun la Kataluna spirito, kiu signifas demokrateco kontraŭ la milita ribelado helpata de ĉiuj despotismoj.

La Baskoj luktis kontraŭ invadistoj, kiuj havis pli da militaj elementoj ol ni. Tiu tragedia nokto, dum kiu akompanita de mia popolo mi forlasis la Baskan ĉefurbon kaj tiu terura spektaklo la vojo plena de kadavroj de homoj kiuj malamis la militon, estas la neforgeseblaj memoroj. Estas necese fini kun tiuj, kiuj okazigis tiujn krimojn.

Falis Eibar, Elorio, Durango, Guernica. En Guernica - kaj tio ne estas batgatelajo - restis nek unu domo, estis kvar mil viktimoj. Ĉi ĉiujn urbetojn oni devos konstrui denove.

La mondo estis kortuŝita. El la tuta mondo ni ricevis pruvojn de la solidareco. Vi ankaŭ kunvivis, kvankam malproksime nian tragedion.... Sed la ludo de la "Ligo de Nacioj" lasante al "Ne intervenkomitato" la sekvon de kunvenoj, kiujn mi ne scias nomi komikajn aŭ tragediajn, naskiĝis konsekvencojn okazigitaj la katastrofon. La Europaj landoj lasas sin gvidi per siaj materialaj intereso sur la sufero de unu popolo. Ĉio estas bazita nur sur la hipokriteco. Sed la Baskojn ne timigas la internacia spektaklo. Ni daŭrigos batali kontraŭ ĉio kaj ĉiuj, por defendi nian liberecon, perfiditaj ĉefe de tiuj, kiuj pro sia kredo kaj ideo estis pli devigataj rekoni la sendependecon de nia raso.

Ni frate daŭrigos batali kontraŭ milita ribelado. Ne gravas, ke ĉiuj potencoj unuigas kontraŭ ni. La karno povas esti venĝita. - sur la Baskaj montoj ni lasis milojn da kadavroj de niaj fratoj - sed la spirito persistos en ĉiuj okazajoj.

Katalunujo kaj Baskolandofrate daŭrigos la batalon por siaj idealoj, kiujn tiel mirinde sciis korpigi via Macia (unua Prezidanto Kataluna). Neniam vi forgesu la Macia- spiriton, kies programo estis levigi la venkan Katalunujon.

En tiu momento kiam Katalunujo kaj Euzkadi unuigitaj batalas, devas esti ĉiuj pesemismoj lasataj flanken. La venko devas esti nia, pro tio oni bezonas kuragon en la frontoj, la disciplinon kaj ordon en la arĵergardo, fortigante per via kunlaboro la gvidajn organizojn.

Kiel Baska Prezidanto mi dankas ĉiujn pro la esprimatajn pruvojn de simpatio. Mi povas diri al vi ke la Baska Registaro havas la apogon de ĉiuj Baskoj. Tiu mia vizito en Katalunujo estas grandvalora, ĉar Katalunujo kaj Basklando havas nun la komunajn problemojn, kies la unua estas gajni la militon, tio estas gajni la liberecon. Kaj mi finas ripetante la aklamon de Prezidanto Companys Vivu Katalunujo !

.....
Prezidanto de Katalunujo Lluís Companys respondis al la parolado de sia alta gasto per jenaj vortoj:

Katalunanoj! La Prezidanto Aguirre parolis per radio, la Baska tero estis piedbatita kaj ruinigita de la faŝistaj armeoj. Geurnica simbolo de naciaj libereco estas detruita. En nia dolora milito, Basklando signifas honoro kaj ofero.

Katalunujo hieraŭ atingis per aklamoj kaj entuziasmo en ĉiuj vilaĝoj, urboj per kiuj li trapasis, la honorindan Prezidenton de la honorega Euzkadi, la plej altan reprezentanton de la estimata kaj admirata lando.

La Prezidanto Aguirreprononcis, antaŭ la fervorplena amaso salutajn vortojn, el kiuj mi volas rimarkigi du certigojn.

Unua: la graveco de la vizito kaj ĝia graveco por la nuno kaj estonto.

Dua: La certeco pri la venko, kaj ke ĝi signifas la renovigon kaj la antaŭeniron en la liberecoj konkirojkaj en kolektivaj kaj individuaj rajtoj.

Mi ĝojas skribi punktojn kaj ilin rimarkigi. La militaj kaj subpremaj doktrinoj kaj penoj, la malhumilaj, fieraj okazintaĵoj, kiuj ne kunsentis kun la

Nº. 19.

malvenkoj de la militista klientaro, kaj de la politikaj armiluzantoj el la nigra Hispanujo, de la sektarismoj, staras ankaŭ kontraŭ ni, kontraŭ tio, kio reprezentas Baskolandon kaj Katalunujon, liberaj paclaboraj landoj, sendese dezirataj progreson kaj kulturon.

Plie la kolektivaj liberecoj, ankaŭ oni batalas en la tranĉeoj por la individuaj rajtoj kaj liberecoj, kaj por la pli bonaj deziroj de la popolo.

La amasoj de batalantaj surverŝas la teron per sia varma kaj sindona sango por ke tiu tragedio ne estu nur doloro, sed gloro, por ke ĝi malfermu la vojon al lupo de plej bona justeco.

La ombroj apartenintaj al pasinteco neniam revenos. , nek la antikvaj privilegioj kaj kastoj, nek io, kio ilin rememorigas en la ekonomia en konduto kaj realeco politika kaj socia. Nek la popolo, nek la Dĉoj de la Justeco kaj de la Venko tion permesos. Nun niaj penoj devas esti venki la militon, kaj al ĝi direkti ĉiujn moralajn kaj materialajn landajn rimedojn. Kun la venko alvenos la antaŭenira vespero de la produktaj fortoj.

Euzkadi kaj Katalunujo estinte, nune kaj estonte, estas la Libereco antaŭ la diktatureco, la leĝo antaŭ la perforto, la kulturo kontraŭ la barbareco, la spirita kaj demokratiaj valoroj kontraŭ la premaj celoj kaj despotaj avidoj. Ĉiuj doktrimoj kaj persekutoj, tiranaj formuloj suferos en nia popolo la riproĉon de la sentebla animo, hodiaŭ dolorema, sed ĉiam kuraĝa por la defendo de niaj idealoj liberecaj kaj homan-fratecaj, kiun simbolas la Respubliko.

La Kataluna kaj Baska flagoj unuigas ĉirkaŭ la Respublika flago, kiu leviĝas preskaŭ internacia flago kontraŭ la faŝista barbareca danĝero.

Prezidanto Aguirre, por via popolo turmentigita, pro via profanita teretorio, por viaj virinoj kaj filoj murditaj, por la altaj kaj mirindaj montaroj de via sankta lando, Prezidanto aŭskultu nian korbato kaj ricevu nian varman aman esprimon.

Katalunanoj, ĉie kie per la nevideblaj fadenoj aŭdiĝas mia voĉo estu respondota mia aklamado en la tuta Katalunio, miloj kaj miloj da civitanoj ripetu ĝin; Katalunanoj, diru ĉiuj kun mi: VIVU EUZKADI!

LA REZOLUCIOJ DE LA HISPANAJ SOCIALISTOJ.

La landa komitato de la Socialista Partio en Hispanujo, kiu en pleno pritraktis la sintenadon de sia Ekzekutivo de tempo de la eksplodo de militista ribelo, prenis la rezoluciojn la internacian aspekton de la militista ribelo.

"La invado de la faŝistaj armeoj en Hispanujo ŝanĝis la hispanan militon en la internacia milito, de kiu dependas la estonto de la libereco. Intertempe ne funkcias la jurista organismo, kiu sin nomas Ligo de Nacioj, por plenumi la leĝojn de paktoj, nek la registaroj, kiuj nomas sin demokratiaj, instigas la ceterajn landojn prezenti la muron de ilia materiala helpo. Oni sentas en ĝi ne nur la dormigon de ĉiu liberala sento, sed la propran instikton de memekzisto. La senforta deklaro de ilia pacdeziro forigas la agadon kaj ne estas kapabla sincere konservi la pacon. Hispanujo devas travivi la militon, kiun ĝi ne elvokis. Sed Hispanujo estas ankaŭ demokratia kaj ano de la Ligo de Nacioj. Ĝi vartas kun la armita mano pri la paco, pri ĝia defendo kaj ĉefe ankaŭ pri la fundamentaj pravleĝoj, kiujn la internaciaj organismoj forgesas aŭ perfidas. En la servo de la libereco ni batalos ĝis la venko kaj ni prenos ĉiujn tien, eĉ tiujn, kiuj por ĝin konservi, ne faras nenion alian ol deziri.

Koncerne la teruran batalon ni estas apogita de nura espero: Ĝi tiuj de la mondproletaro. Ni batalas per la socialista kaj la sindikalista Internacioj, interkonsente kun la Komunista Internacio por la energia, komuna agado, kiu povos savi la homaron de la krima imperialismo kaj faŝismo".

Na. 19.

KION DIRIS LA KATOLIKA VERKISTO EL NEDERLANDO D-ro J. BROUVER DUM LA VERKISTA KONGRESO EN VALENCIO.

La konata Nederlanda katolika verkisto D-ro J. Brouver partoprenis en la kontraŭfaŝista kongreso de verkistoj en Hispanujo kaj dum la kongreso en Valencio, li turnis sin al la Hispana aŭdantaro.

"Profitante de la honoro, kiun mi ne meritis, mi volas min enkonduki dirante kelkajn vortojn hispane. Tiu faktorem entenas ion simbolon, ĉar la formigo de mia spirito kaj mi ankaŭ volas diri de mia koro, mi dankas al la legado de hispanaj klasikoj. Se mi povas al mi permesi, mi volos volonte nomi min la alpreninta filo de Hispanujo.

Guste per tio, ke mi lernis de la plej nobelaj produktoj de la hispana kulturo, mi sentas en mi la malvastigon, ke ĝi estas mia patrino. Kiam mi aldis, ke la krima revolucio eksplodis kontraŭ la hispana popolo, mi travivis sensacion, ke oni mian patrinon batas. Ne estas iu malbona filo, kiu ne starigos antaŭ sia patrino por ŝin defendi kun la nuda brusto.

Estas io, karaj amikoj, io simbola, en la tuta mondhistorio kaj tio estas en ĉiu decida momento, en ĉiu krucigo de la kulturo aperas en horizonto Hispanujo kiel granda direktilo. Maldevos multe dekliniĝi en tiu momento se mi devos pritrakti la punktojn de la hispana historio. Same kiel nune, ĉi ĉiuj, kiuj havas siajn okulojn malfermitajn por vidi, montri la homajn problemojn kaj la vojon kiun oni devas sekvi. Hispanujo de hodiaŭ la nobla Hispana popolo, kiu pro la libereco kaj la homaj dignoj mortas en la tranĉeoj kaj per sola tranĉilo batalas kontraŭ la flugmaŝinoj kaj mitraleroj, tiu popolo diras al ni nun, kion ni devas fari. Ion tre simplan; esti sincera, esti malkaŝaj, ne transakcii, sed rekoni la historian verecon.

Kaj se oni nun en mia lando riproĉas, ke mi kiel katolika verkisto defendas la aferon de la hispana registaro kaj min rigardos kiel herezulon, kiu estas flanken de Kristanismo ĵetita, mi memorigos nur al la figuro de Kristo, filo de ĉarpentisto, filo de kamparano, oferita per la korupta eklezio kaj militista kasto.

Vi sciis profunde konvinkiĝi pri la vera Krista spirito, kiu ordonas fari tion, kion ni faras nun; stari ĉe la flanko de hispana popolo, kiu estas la plej kristana popolo, por imagi.

Kaj, nun amikoj mi volas ankoraŭ ion al vi diri, ĉi tie troviĝas mia granda amiko Bergamin, kiun mi rigardas kiel mian dunaskitan fraton, kiu en la decidaj momentoj en Nederlando kiam li prelegis pri la teo "Don Kiŝoto antaŭ la pordojn de la infero" pruvis pri la vera Kristanismo kaj al ni junaj katolikoj en Nederlando doni la kondutmanieron, kiun ni devas sekvi.

En la fino ankoraŭ tio: La sola kiun mi faris; estas defendi la laŭleĝan aferon de Hispanujo. Kaj nun se estas tio, ke la starantaj sur la podio estas maldekstruloj, tiam mi deklaras en la spirito de Kristo kaj Bergamin, mi staras ĉe la ekstremaj maldekstruloj. Kaj ĉi tie mi staras ankaŭ por servi la nobelan aferon de Hispanujo.

Al ĉiuj Esperantistoj.

La Kontraŭfaŝista Esperanto Komitato en Katalunujo kune kun la Komisarejo de Propagando de Generalitat de Katalunujo aranĝas la grandskalan Esperanto-Ekspozicion okaze de 50jara ekzisto de Esperanto, kiu okazos de la 1a ĝis la 12a de Septembro. Ĉar estas nun la plej bona okazo en nia lando por montri la valoron de internacia lingvo Esperanto kaj demonstracii ĝian taŭgecon por enkonduki ĝin ĝenerale en la lernejoj, oni petas ĉiujn helpi sukcesigi tiun ekspozicion. La Ekspozicio okazos en la granda domo de "Casal de Cultura" en Barcelono en kies sama ejo okazos kvin publikaj paroladoj pri la diversaj temoj rilatajn Esperanton. La oficiala malfermo de la Ekspozicio okazos la 1an de Septembro inter la naŭa kaj la deka vespere kaj estos dissendota pere la radio Barcelono, signo E.A.I.I. je ondo 377.4m. La Ekspozicion malfermos Sinjoro Jaume Miravittles, Komisaro de la Komisarejo de Propagando de la Generalitat de

Nº. 19.

Katalunujo kaj honora Prezidanto de la Kontraŭfaŝista Esperanto Komitato de Katalunujo, diversaj reprezentantoj de societoj, reprezentantoj de ĉiuj Katalunaj Esperanto organizoj, K-do Alberic rakontos pri la celo de Ekspozicio kaj K-do Ovdja Kupperman parolos pri la temo "Kion volas Esperanto".

Verŝajne la Kataluna Prezidanto, Lia Ekscelenco Lluís Companys parolos ankaŭ en la kunveno.

Oni vidas, ke multe dependas de la sukceso de tiu Ekspozicio por la bono de la Esperanto movado en Hispanujo kaj ĝenerale de Esperanto.

Oni petas urĝe ĉiujn helpi en la sukcesigo de tiu Ekspozicio sendante al ĝi necesan materialon. Oni bezonas novajn Esperanto librojn, afiŝojn flugfoliojn, broŝurojn, statistikojn ktp.

La Kontraŭfaŝista Esperanto Komitato de Katalunujo garantias al ĉiuj, ke post la Ekspozicio, la tuta pruntita materialo estos redonita.

Esperanto havas nun la okazon kiel nentam ! Oni devas ĝin nepre elprofiti kun la helpo de la tutmonda Esperantistaro !

La detaloj pri la aranĝo de tiu eksterordinara Esperanto Ekspozicio en Barcelono sekvos en la venontaj bultenoj.

Okaze de tiu Ekspozicio, la Komisarejo de Propagando de Generalitat de Katalunujo eldonos memoran broŝuron dediĉita tute al propagando de Esperanto.

Oni petas ĉiujn diskonigi kaj represi tiun komunikon en la gazetaro.

La adreso, kie oni povas sendi la materialon, estas : Comisaría de Propaganda de la Generalitat de Catalunya, Esperanto Fakoj, Barcelona.

KOMUNIKOJ EL HISPANUJO.

LA GERMANA ARTELERIO EN LA PIRENEJOJ.

La angla ĵurnalo "Daily Herald" komunikas, ke la tuta Franc-hispana limo troviĝinta en la manoj de faŝistoj, estas okupita de germana peza artelero. La paŝlarĝeco de tiuj baterioj estas tre granda kaj povas atingi la francajn urbojn Biarritz, Bajonnen Tarbos kaj Pau.

Gil Robles denove aperas...

Ni informigas el bonaj fontoj, ke antaŭ kelkaj tagoj Franco havis interparolon kun la gvidanto de Ceda, Gil Robles en Salamanka, al kiu oni dediĉas grandan atenton. Plue, ke Gil Robles estis komisiita kun grava misio por la Angla registaro.

NOVA KOMPLOTO DE FRANCO.

El Sevilla oni komunikas, ke la polico, kiu staras sub gvidado de germanoj elkovris lanovan komploton en la nomita urbo. La komploto havis la celon mortigi Francan, Kiejo de Lianon kaj Cabanellas'n. En la komploto devus esti kelkaj altaj oficiroj enmiksita, kiuj post la morto de perfidaj generaloj volus ribeli kontraŭ la eksterlanda interveno. Duĉek kvin el ili estis mortpafitaj, multaj el ili estis arestitaj kaj aperos antaŭ la militjuĝejo.

POR LA UNUECPARTIO DE LA PROLETARO.

La sindikato de tajloroj U. G. T. skribis leteron al la Nacia Komitato de la Socialista Partio en Hispanujo, en kiu en la nomo de siaj 17.000 anoj ili petas se eble plej baldaŭ kreon de la Unuecpartio de la Proletaro.

EN LA FRONTOJ ONI AŬDAS LA PREZIDANTON DE LA RESPUBLIKO.

En ĉiuj frontoj de la hispana ĉefurbo, estis al la soldatoj de la Respubliko legita la grava parolado de la Prezidanto Azaña, kiu estis akceptita kun granda entuziasmo.

h^o posat
a fol